

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1071/2023
07.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Унковић, адвокат из ..., против туженог Ловачког удружења „...“ са седиштем у ..., чији је пуномоћник Мирослав Перковић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1820/22 од 07.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 07.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1820/22 од 07.07.2022. године и пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 323/21 од 20.12.2021. године, тако што се усваја жалба туженог и одбија тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог број ... од ...2019. године, на основу ког је тужиоцу престао радни однос по уговору о раду број ... од ...2016. године, са припадајућим анексом уговора о раду од ...2019. године, због престанка потребе за обављањем одређеног посла услед организационих промена од стране туженог, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 205.000,00 динара, у року од 8 дана.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1820/22 од 07.07.2022. године, потврђена је пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 323/21 од 20.12.2021. године, у делу којим је усвојен тужбени захтев садржине као у изреци ове пресуде, док је преиначено решење о трошковима поступка тако што је досуђени износ тужиоцу снижен на 138.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда

одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези одредби које регулишу правила о терету доказивања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене повреде поступка од стране другостепеног суда на које је ревизијом указано.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца, као запосленог и туженог, као послодавца, закључен је дана ...2016. године, уговор о раду на неодређено време, за радно место „...“. Дана 10.04.2017. године, Управни одбор туженог је донео решење о отказивању уговора о раду тужиоцу, због повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачке 1., 2. и 3. Закона о раду. У току судског поступка, који је тужилац водио ради поништаја решења о отказу уговора о раду, тужени је за стручне послове ... ангажовао лице запослено у Агенцији „... ловац“. Правноснажном пресудом од 10.09.2018. године, поништено је решење о отказу и тужени обавезан да тужиоца врати у радни однос на послове „...“, односно радно место које одговара његовој стручној спреми, специјалности и радном искуству. Странке су дана 02.07.2019. године, закључиле анекс уговора о раду, којим је тужилац враћен на радно место „...“. У то време у акту о систематизацији радних места туженог постојала су само два радна места. Једно, на коме је радни однос засновао тужилац, као и друго -радно место ... На седници Управног одбора туженог одржаној дана 04.09.2019. године, донет је Правилник о организацији и систематизацији послова, којим је предвиђено да тужени обављање стручних послова из своје делатности повери другом правном и физичком лицу, ако оцени да је то у његовом интересу и да ће се послови ефикасније и рационалније извршавати. У делу који се односе на радна места, предвиђено је једино радно место „ловочувар“. На седници управног одбора туженог од 17.09.2019. године, донета је одлука о утврђивању вишка запослених услед организационих промена из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, с обзиром да је Правилником о организацији и систематизацији послова дошло до укидања радног места „...“, што доводи до престанка потребе за радом запосленог на том радном месту. У одлуци се наводи да су организационе промене наступиле као последица рационализације пословања туженог, услед економских разлога, односно великих расхода, те да је тужени у ситуацији да уведе мере штедње и укине поједина радна места како не би дошло до економских проблема у његовом пословању. Констатовано је да се тужиоцу, који је утврђен као технолошки вишак, не може решити социјално економски положај применом мера из чланова 154. и 155. Закона о раду, те да ће му се отказати уговор о раду уз претходну исплату отпремнине. Решењем о отказу уговора о раду од 19.09.2019. године, тужиоцу је престао радни однос због престанка потребе за обављањем одређеног посла услед организационих промена у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, дана 18.09.2019. године, исплаћена му је отпремнина од 61.917,90 динара, а дана 30.09.2019. године је одјављен са обавезног социјалног осигурања.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице нижестепени судови одлуку о основаности постављеног захтева за поништај решења о отказу уговора о раду и враћању тужиоца на рад заснивају на закључку да тужени није пружио доказе да су

боља организација, технолошке промене и економске промене (финансијске тешкоће) довеле до технолошког вишка и отпуштања радника у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Тужени је испоштовао законску процедуру отказивања уговора о раду, али није доказао да ли је и када са Агенцијом „... ловац“ закључио уговор о сарадњи, нити под којим финансијским условима, те да ли је то објективно представљало значајно мање трошкове за туженог него да те послове обавља запослени.

По оцени Врховног суда нижестепени судови нису правилно применили материјално право.

Чињенично је утврђено да тужени није привредно друштво, већ да је удружење грађана које газдује ловиштем, те да је до акта о систематизацији до 04.09.2019. године имао систематизована само два радна места, једно за управника ловишта, друго за ловочувара. Утврђено је и да је у току одсутности тужиоца, због престанка радног односа по решењу од 10.04.2017. године, до његовог враћања на рад 01.07.2019. године, посао ... обављало лице које није засновало радни однос, а запослено је у Агенцији „... ловац“. Надлежни орган туженог је донео одлуку дана 04.09.2019. године, да у сврху рационализације пословања укине радно место управника ловишта, те да ове послове обавља поверавањем другом правном или физичком лицу. Надлежни орган туженог донео је дана 17.09.2019. године одлуку о утврђивању вишка запослених, односно укидању радног места „...“, налазећи да на основу закљученог уговора о сарадњи има значајно мање трошкове, те да ће ове послове и убудуће обављати на наведени начин. Код овако утврђених чињеница нема основа за закључак да је злоупотребљен отказни разлог због кога је тужиоцу побијаним решењем престао радни однос. Организација рада је део аутономије послодавца и у конкретном случају тужени је у периоду од две године, док тужени није радио имао могућности да процени своје потребе о начину обављања стручних послова, те образложио оправданост укидања радног места „...“. Тужени је интегрисао тужиоца у радни однос по одлуци суда којим је ранија одлука о престанку радног односа поништена, што њега није ограничавало у одлуци да процени оправданост и финансијску исплативост даљег обављања стручних послова од стране стално запосленог лица. Процена туженог да како у протеклом периоду од 2 године и убудуће стручне послове обавља већ ангажовано лице, запослено у Агенцији „... ловац“, спада у аутономију послодавца, који по свом Правилнику о систематизацији радних места након 04.09.2019. године има само једног запосленог, на пословима чувања ловишта.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу одредби чланова 165. став 2., 153. став 1., 154. и 163. ставови 1. – 4. ЗПП. Тужени је у целисти успео у парници, па су му на терет тужиоца признати као оправдани трошкови од 205.000,00 динара. Овај износ чине награда за састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара, заступања на 4 одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, награда за састав жалби од 13.04.2021. године, 17.03.2022. године и ревизије у износу од по 33.000,00 динара, те судске таксе на жалбу и другостепену пресуду у износу од по 2.500,00 динара, на ревизију у износу од 5.000,00 динара и на ову пресуду у износу од 7.500,00 динара. Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић